

NEDERLANDSCHE

STAATS-COURANT.

De prijs der Courant met het Bijblad is
het jaar; die van de Courant alleen f 20
het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentie is 25 cents voor den
regel bij iedere plaatsing, buiten de regelgelden
en brieften.

VRIJDAG 19 JULIJ.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 16den Julij 1861, n°. 37, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, bij het wapen der cavalerie te benoemen, bij het 8de regiment dragonders, tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) den 2den luitenant jhr. E. W. N. de Pestors, van het 5de regiment dragonders.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Door de commissie, belast met het afnemen van het eindexamen aan 's Rijks veeartsenijschool, zijn met lof tot veeartsen bevorderd de kweelingen der school J. J. Hinze, J. N. Dijkman, A. Overbosch en H. J. H. Stempel.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, ontvangen: van den heer H. Nijgh, te Rotterdam, bij hem nog uit het buitenland ontvangen gelden, f 113.95.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Uit Parijs verneemt men, dat door het Turynsche kabinet bij Keizer Napoleon aanhoudend op spoedige beslechting van het Romeinsche vraagstuk wordt aangedrongen, maar dat het Fransche gouvernement daarop antwoordt met te verwijzen naar hetgeen het laatstelijk in officiële verklaringen omtrent die zaak heeft gezegd. Volgens een bij het Fransche gouvernement met zekerheid vernomen, dat de Paus Rome en den Kerkelijken Staat zou verlaten zoodra de Fransche troepen afgetrokken en te Rome door Sardijnische troepen vervangen wierden. Hierin zou, volgens dat schrijven, eene nieuwe reden voor het Fransche gouvernement gelegen zijn om de zaken vooreerst in den tegenwoordigen staat te houden en zijne troepen nog te Rome te laten blijven.

Een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Turyn van den 15den dezer zegt: »De generaal Cialdini, die tot stadhouder des Konings in de Napelsche gewesten zal worden benoemd, maakt zich sterk om de reactionaire woelingen aldaar binnen eene maand te dämpfen. Hij zal de gewapende bendes des noods tot op het pauselijke grondgebied, alwaar zij eene wijkplaats vinden, vervolgen.

»De dagbladen van den aanhang van Mazzini en zelfs een voornaam dagblad van Turyn hetwelk niet geheel in den geest van dien volksmanier wordt geschreven, het *Diritto*, beginnen te zeggen dat Garibaldi naar Napels dient terug te keeren, dewijl hij alleen aldaar populair genoeg zou zijn, om de bevolking voor de nieuwe orde van zaken te winnen. Zeker is het, dat er moeite wordt gedaan om hem weder ten tooneele te doen verschijnen; en denklijk zal hij binnen kort weder op eene of andere wijze voor het publiek optreden.

SPANJE.

Onlangs is, gelijk men weet, door Spanje en door Oostenrijk aan Frankrijk voorgesteld, het Romeinsche vraagstuk en het behoud van 's Pausen wereldlijke magt tot een onderwerp van overleg tusschen de katholieke mogendheden te maken. Frankrijk heeft daarop afwijzend geantwoord, zeggende dat de zaken van Rome en 's Pausen wereldlijk gebied geen onderwerp van uitsluitend overleg der katholieke mogendheden waren, maar naar de in volkenrechtelijke zaken algemeen aangelegene regelen moesten worden behandeld en dus niet konden worden afgedaan buiten toedoen der staten, katholieke en niet-katholieke, welke op het Weener congres in 1815 de tegenwoordige regeling van 's Pausen wereldlijke magt hebben vastgesteld.

Hierop heeft het Spaansche gouvernement geantwoord bij eene dépêche van 25 Junij jl., welke den 1sten dezer aan den heer Thouvenel is medegedeeld en thans in de dagbladen te lezen staat. In dit stuk verklaart het Spaansche gouvernement, op de aanneming van zijn voorstel niet te willen aandringen; het houdt vol, dat de katholieke mogendheden, wel niet bij uitsluiting, maar toch inzonderheid en boven de niet-katholieke, bevoegdheid en belang hebben om de zaken van Rome in behandeling te nemen; maar het gelooft, wegens Frankrijks zorg voor de belangen van den Heiligen Stoel, zich voor alsnog zonder gevaar van verdere stappen in deze zaak te kunnen onthouden.

»De instandhouding van het wereldlijk gezag van den Heiligen Vader — zegt de Spaansche nota onder anderen — is voor de geheele wereld van belang. Deszelfs val zou verschrikkelijke en onherstelbare gevolgen hebben; hij zou groote storing in de sedert zoo vele eeuwen

bestaande inrigting der katholieke kerk brengen, en de grondbeginselen der burgermaatschappij schokken. Daarom kan Spanje het Romeinsche vraagstuk niet beschouwen uit hetzelfde oogpunt als de andere aangelegenheden welke in Italie aanhangig zijn: het eerste heeft, gelijk de laatst bedoelde, een politiek karakter, maar tevens en in nog grootere mate is het van godsdienstigen aard. Als eene politieke aangelegenheid behoort het Romeinsche vraagstuk tot de bevoegdheid der mogendheden, welke in het jaar 1815 Europa's toestand hebben geregeld, doch het moet tevens uit geheel bijzondere oogpunten worden beschouwd, daar het eene magt betreft van gemengden, van wereldlijken en tevens geestelijken aard, wier instandhouding voor het katholicismus van gewigt is. De wereldlijke magt van den Paus is niet door het Weener congres gesticht: zij is een gewrocht van het katholicismus, in stand gehouden en vergroot door de vroomheid en mildheid der katholieke vorsten en natien.

»Het laat zich dan ook gereedelijk verklaren dat Rome door de katholieke volken wordt beschouwd als een gezamenlijk eigendom, welks behoud het voorwerp van al hunne zorg behoort te zijn.

»Wij hebben daarom de katholieke mogendheden uitgenoodigd om den toestand, waarin de Heilige Stoel gebragt was, te onderzoeken en naar de beste middelen tot verbetering van dien toestand om te zien.

»Wij hebben evenwel geene tot dat doel aan te wenden middelen voorgesteld, en wij hebben ook niet gemeend dat alleen de katholieke mogendheden, met uitsluiting van andere, zich daaromtrent zouden moeten verstaan. Onzes erachtens zou de overweging der verschillende denkbeelden, door ieder gouvernement geopperd, tot voorlichting voor de beraadslaging gestrekt en eene doelmatige beslechting bevorderd hebben.

»Doch dewijl wij thans dien weg niet kunnen inslaan en dewijl het onlangs dreigende gevaar thans, zoo niet verdwenen, dan toch verder af schijnt te zijn, meent het gouvernement der Koningin op dat plan niet meer te moeten aandringen.

»Houdt Spanje zijn gevoelen staande, het doet zulks niet voor stoffelijke belangen of met bedoelingen van persoonlijken aard. Wat het in het Italiaansche vraagstuk in het oog houdt is een verhevener beginsel, volgens hetwelk de eerbied voor het regt der volken geenzins verguizing en schending van het regt der vorsten als onafscheidelijk gevolg medebrengt. Wij handhaven het door het burgerlijke regt en door het volkenregt beide gehuldigde beginsel, hetwelk verbiedt een verdrag anders dan met toestemming van al de contraherende partijen te wijzigen of te vernietigen. De denkbeelden zijn door den loop der tijden gewijzigd; er zijn nieuwe behoeften opgerezen en nieuwe betrekkingen tusschen de vorsten en de volken ontstaan; maar het gouvernement der Koningin geloof niet, dat het ter voldoening aan de behoeften des tijds noodig zou zijn geweld en dwaling te doen heerschen in plaats van rede en regt.

»Spanje ziet dus geene reden om in het Italiaansche vraagstuk zijne beginselen of zijne bijzondere belangen op te offeren. Om van houding te veranderen zou het althans de zekerheid moeten hebben, dat het daardoor de goede beslechting van het bovenal gewigtige vraagstuk, het Romeinsche, zou kunnen bevorderen.

»In dezen staat der zaken is het ontegenzeggelijk noodig dat de katholieke mogendheden over de middelen tot verbetering der gesteldheid van den Heiligen Vader in onderling overleg treden, gelijk Spanje voorgesteld heeft.

»De uitvoering van dat plan kan thans welligt zonder groot gevaar worden uitgesteld; maar men zal daartoe moeten komen, ten zij men de beslechting der gewigtige vraagstukken, welke door de Italiaansche revolutie opgerezen zijn, aan hartstogt en redeloos geweld wil overlaten.

»Intusschen verlaat de Koningin zich ten volle op de door 's Keizers gouvernement gegeven verzekering dat het zich in geen geval zou kunnen vereenigen met eenig plan hetwelk met den eerbied voor de onafhankelijkheid en waardigheid des Heiligen Stoels en met het doel der inlegering van Fransche troepen te Rome strijdig zou zijn. 's Keizers gouvernement zal zich voorzeker verzetten tegen elken aanval, strekkende om den Heiligen Stoel van Rome en het hem overgebleven grondgebied te berooven.

»Met die verzekering verklaart de Koningin zeer tevreden te zijn; maar indien 's Keizers gouvernement tot overweging der definitive beslechting van het Romeinsche vraagstuk mogt willen overgaan, zal het ons steeds bereid vinden om daaraan deel te nemen. Wij zullen ons daarbij door onze verknochtheid aan den Heiligen Stoel laten leiden, en tevens door de zucht om door toenadering tot eene redelijke schikking te geraken.

TURKIJE.

De Parijsche *Patrie* zegt in haar nommer van gisteren: »Wij ontvangen door middel van den telegraaf de volgende berigten uit Konstantinopel.

»De Sultan heeft bepaald dat de inning der belastingen in het vervolg niet meer zal worden verpacht. Dien ten gevolge zullen de finantien

van het Turksche rijk overeenkomstig de in Frankrijk aangenomen beganselen worden geregeld. De belastingen zullen regstreeks door de ambtenaren van de schatkist worden geïnd; deze zullen voor de door hen geïnde gelden verantwoordelijk zijn en daarvoor borg moeten stellen.

» De verpachting der belastingen zal in de onderscheiden provincien ophouden naar gelang de voor elk van dezelve aangegane pachtcontracten afloopen. Men denkt dat de openbare inkomsten van het Turksche rijk door de aanneming van dat stelsel allengs aanmerkelijk zullen toenemen, en dat de toename wel twee vijfden van de tegenwoordige opbrengst of daaromstreeks zal bedragen.

» Riza Pascha, de afgezette minister van oorlog, heeft eene memorie opgesteld en aan den Sultan ingediend om zijn als staatsambtenaar gehouden gedrag te verdedigen. Hij herinnert daarin, dat hij het vertrouwen heeft genoten van den Sultan Mahnud, den vader van den tegenwoordigen soeverein, alsmede van diens opvolger, en dat hij vijf en twintig jaren lang in het bewind is geweest.

» Wat het lot van Riza Pascha zijn zal is nog niet bekend; tot nog toe is hem nog geene regtsvervolgving aangedaan. Men denkt dat hij in ballingschap zal worden gezonden.

» De heer de Lavalette, de gezant van Frankrijk bij de Porte, zou den 17den dezer naar Frankrijk vertrekken; de generaal Durando, de gezant van den Koning van Italie, was den 14den met verlof naar Turyn vertrokken.

» Daud Pascha is den 12den dezer te Deir-el-Kamr plegtig als gouverneur en christelijk hoofd van den Libanon geïnstalleerd. Hij is terstond door de opperhoofden der bevolking van het gebergte gehuldigd. Na zijn bestuur te hebben gevestigd, zou hij de steden en dorpen van de onder zijn gezag staande landstreek bezoeken. In Syrie heerschte steeds rust.

— Een bij de Londensche *Morning Post* ontvangen schrijven uit Konstantinopel van den 8sten dezer meldt dat de Engelsche gezant, de heer Bulwer, wel buiten gevaar, maar nog geenszins van zijne ongesteldheid geheel hersteld was, en zegt verder: » Mehemet Ali Pascha, de minister van marine, welke bij den nieuwen soeverein steeds in hooge gunst staat, heeft dien gezant gisteren een zeer langdurig bezoek gebragt, en wel, naar gezegd wordt, op uitdrukkelijk verlangen van den Sultan. Een ieder verwacht dat, wanneer de heer Bulwer genoegzaam hersteld zal zijn om zijne werkzaamheden te kunnen hervatten, zijn invloed bij de Porte zal bovendien en zwaarder zal wegen dan die van eenigen anderen gezant. In allen gevalle heeft de heer de Lavalette alle kans om invloed uit te oefenen verloren, daar hij als een voorstander van Riza-Pascha bekend staat. Hij heeft, toen Riza in ongenade viel en afgezet werd, nadrukkelijk daartegen geprotesteerd. Doch op zijne aanmerkingen dienaangaande werd door Aali-Pascha, den waarnemenden minister van buitenlandsche zaken, kortaf geantwoord, dat het eene zaak was van louter binnenlandsch belang, en dat de Porte hem het regt niet kon toekennen om zich met zulk eene zaak te bemoeijen. Daarop begaf de heer de Lavalette zich in verolgenheid naar den groot-voesier en herhaalde hem zijne klagten, maar ontving een antwoord van geheel dezelfde strekking.

» De heer de Lavalette heeft zich in het algemeen door zijnen ijver te ver laten vervoeren; en hoe eerder hij hier door eenen anderen persoon wordt vervangen, des te beter zal het voor Frankrijks invloed bij de Porte zijn.

RUSLAND.

Het *Journal de Saint Pétersbourg*, het Fransche dagblad van het Russische gouvernement, berigt in zijn jongst ontvangen nommer, dat weder in onderscheiden provincien des rijks onlusten van meer of minder gewigt zijn voorgevallen, maar voegt daarbij het volgende:

» Deze onlusten hebben meer den aard van een misverstand, dan van opzettelijke weterspanning tegen de wet. De oorzaak is bijna overal en altijd dezelfde: overal blijkt dat de boeren de onlangs gemaakte verordeningen tot emancipatie der lijfeigenen verkeerd hebben begrepen; overal zijn het valsche opvattingen van onkundige en soms kwaadwillige lieden.

» In de meeste gevallen is er om de orde te herstellen niet anders noodig geweest dan aan de boeren den waren zin der verordeningen aan te wijzen, en jegens de belhamels eenvoudige politie-maatregelen te nemen; zelden heeft men degenen, welke eenen gevaarlijken invloed op hunne makkers hadden uitgeoefend, moeten verwijderen.

» Ook hebben de wanordelijkheden zich meestal tot enkele landgoederen bepaald; op slechts weinige plaatsen hebben zij zich over verscheiden aan elkander palende landgoederen uitgebreid.

» Thans is de orde overal hersteld en heerscht alom rust, behalve op vijf landgoederen in vier onderscheiden gouvernementen; aldaar zijn de noodzakelijke maatregelen tot herstel der orde genomen.

NASCHRIFT.

PARIS, 18 Julij. De *Moniteur* behelst een besluit waarbij de verbetering der haven van Duinkerken voor een werk van openbaar nut verklaard en een krediet van 15 miljoen daarvoor geopend wordt.

De Keizer ondervindt op den duur goede gevolgen van de kuur te Vichy.

TURYN, 17 Julij. De generaal Fleury is heden door den Koning ontvangen. De audientie heeft ruim een uur geduurd.

Eene kennisgeving van den minister van finantien is naar alle steden verzonden, inhoudende dat de minister tot aanstaanden Dingsdag van bankiershuizen aanbiedingen tot inschrijving in de nieuwe leening zal ontvangen, en wel voor de helft van het bedrag dier leening, zullende voor de andere helft eene publieke inschrijving plaats hebben, waarvan de voorwaarden nader zullen bekend gemaakt worden.

De heden uit Napels ontvangen berigten luiden meer geruststellend.

In de zitting van den Senaat heeft de heer Ricasoli in antwoord op eene interpellatie eenige inlichtingen gegeven omtrent de verandering in het stadhouderschap van Napels. Hij verklaarde, dat het ministerie omtrent alle genomen besluiten eenstemmig was geweest; dat aan den generaal Cialdini geene buitengewone magt was verleend, en dat hij volmaakt met dezelfde bevoegdheid was bekleed als de generaal della Rovere in Sicilie.

MARSEILLE, 18 Julij. Volgens berigt uit Konstantinopel van den

10den had het corps diplomatique van de Porte inlichtingen gevraagd omtrent de benoeming van Namick-Pascha tot minister van oorlog. Door den minister van buitenlandsche zaken was daarop geantwoord, dat de benoeming van Namick-Pascha het gevolg was van de persoonlijke keuze des Sultans, die daartoe bewogen was geworden door de kennis en regtschapenheid van den bedoelden staatsman en door zijne geschiktheid om de beoogde hervormingen bij het leger in te voeren.

LONDEN, 18 Julij. Er zijn berigten uit New York van den 6den ontvangen. In zijne boodschap aan het Congres zet de President Lincoln de redenen van deszelfs buitengewone bijeenroeping uiteen: regtvaardig hij de oproeping van het leger en de schorsing van de Habeas-Corpus acte. Voorts vraagt hij 400,000 man en 400 miljoen dollars; hij digt zijn vast besluit aan, om niet in de afscheiding of in een dading te bewilligen, en voegt er bij, dat de gematigdheid en lankmoedigheid des eedgenootschappelijken bewinds zoo buitengewoon en van langen duur geweest is, dat onderscheiden vreemde regeringen ree gehandeld hadden in de veronderstelling dat de nationale Unie binnen zeer korten tijd verbroken zou wezen. Hij achtte zich echter gelukkig te kunnen mededeelen, dat de soevereiniteit en de regten der Vereenigde Staten thans door de vreemde mogendheden overal geëerbiedigd werden. Er is een ontwerp van wet tot inrigting eener nationale garde ingediend.

WEENEN, 18 Julij. De Hongaarsche kanselier baron Vay en Hongaarsche minister Szecsen zijn ontslagen. Eerstgenoemde is door den graaf Sorgach vervangen.

Morgen zal het keizerlijke rescript in antwoord op het adres van den Landdag naar Hongarije worden afgezonden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, den 18den Julij 1861.

Een bijvoegsel tot deze courant behelst een verslag van het door Tweede Kamer der Staten-Generaal in hare zitting van heden verhandelde omtrent het wets-ontwerp betreffende de nationale militie.

Uit een schrijven van Zr. Ms. consul te CHRISTIANIA van den 5den dezer ontleenen wij het volgende:

» De gewone St. Jans-houtmarkt is thans geëindigd. De omzetting voor zaaghout, vooral van kleinere dimensien, waren belangrijker eenigzins hogere prijzen dan verleden jaar. Van balken werd slechts weinig aangeboden, omdat de dimensien, die voor deze soort benodigd zijn, meer en meer schaarsch worden. Het op deze markt verkocht hout wordt eerst in het volgende voorjaar ontvangen, weshalve de verschepingen eerst in den volgenden zomer kunnen plaats hebben; de markt zelf heeft uit dien hoofde weinig invloed op de zaken van het loopende jaar.

» Het afkomen van het hout gaat in dit jaar zeer langzaam, zoo men het verscheepbare quantum niet op veel meer dan de helft van het gewone kan schatten.

» Gedurende de eerste zes maanden van dit jaar zijn alhier van Nederland regstreeks aangekomen 5 Nederlandsche en 6 vreemde schepen met lading, en 3 Nederlandsche en 3 vreemde schepen in ballast; hier zijn vertrokken naar Nederland 12 Nederlandsche en 38 vreemde schepen met lading, en naar vreemde havens 3 Nederlandsche schepen waarvan 2 met lading. Uit vreemde havens zijn aangekomen 5 Nederlandsche schepen met lading.

» De vrachten hebben zich gedurende het afgelopen halfjaar staande gehouden, en zijn zelfs sedert het voorjaar iets vooruitgegaan hoewel de minder gunstige berigten van de Hollandsche houtmarkt niet deden verwachten. De reden is waarschijnlijk gelegen in het minder aantal beschikbare schepen, gepaard aan toenemenden aftrek voor hout naar Frankrijk en Engeland. De vrachten naar Holland mag men schatten op f 23 à f 24.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Julij.	Rivieren	Waarnemingspunten.	Rivierhoogte		Tijdstip.	In 24 uren gevallen
			boven of beneden Amst. peil.	boven of beneden de nul der oude schaal.		
18	BOVEN-RHJN.	Koulen,	+ 39.11	+ 3.26	8 ure	"
17	WAAL.	Nijmegen,	+ 9.47	+ 3.25	8 "	0.05
17	NEDER-RHJN.	Arnhem,	+ 9.49	+ 2.58	8 "	0.01
17	GELDERSCHE IJSSEL.	Westervoort,	+ 9.98	+ 2.56	8 "	"
18		Maastricht, (brug)	+ 42.75	+ 0.55	8 "	"
18	BOVEN-MAAS.	Maastricht, (hoofdsluis)	+ 42.17	"	8 "	"
17		Grave,	+ 6.14	+ 1.29	8 "	"
16	NIEUWE MAAS.	Brielle, H. W.	+ 0.88	"	8 u. 30 m.	0.06
		L. W.	- 0.28	"	5 u. 15 m.	0.20

ADVERTENTIE.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

* * De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken op Zaterdag den 20sten Julij aanstaande niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN OORLOG.

* * De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dinsdag den 23sten Julij aanstaande niet plaats hebben.

REGISTRATIE EN LOTERIJ.

Bij de Vierde trekking der Derde Klasse van de 24ste Quats-Loterij, op Donderdag den 18den Julij 1861, zijn geene prijzen van duizend gulden of daarboven getrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIJSWIJK.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPROEPING.

De uittreking van het door den Raad der gemeente Goes, bij besluit van den 11den April 1853, gearresteerd plan van verveening en verpleging der Obligatiën der gevestigde schuld ten laste dezer Gemeente, welk plan in de *Goesche Courant* van 2 Junij 1853 is opgenomen, worden door Burgemeester en Wethouders van dezelfde Gemeente de houders der voormelde Obligatiën uitgenoodigd, om in de maanden Augustus en September dezer jaars aan den Burgemeester schriftelijk aangifte te doen van de Obligatiën, met opgave van dagteekening, nommer en bedrag van het Kapitaal, welke zij genegen zullen zijn in den loop dezes jaars, tegen contante betaling van 30 pct. van de obligatiën, wegens achterstallig interest, loopende ad 1 pct., welke voluit betaald wordt en die voór alle anderen zullen afgelost worden; — en van de overige Obligatiën (waarvan de interest met $\frac{1}{3}$ betaald wordt) die uitgegeven ten interest van 2 pct. met 20 ten honderd; — die ten interest van $2\frac{1}{2}$ met 25 ten honderd; — die ten interest van 3 pct. met 30 ten honderd; — die ten interest van $3\frac{1}{2}$ pct. met 35 ten honderd; — die ten interest van 4 pct. met 40 ten honderd, en van betaling van den interest tot het einde van dat jaar, uit de Gemeente-kas te doen aflossen; en welke alsdan in de aflossing of uitloting ter aflossing zullen worden begrepen.

De Biljetten van aangifte zijn gratis verkrijgbaar ter Secretarie dezer Gemeente. Zulkende deze advertentie worden geplaatst in de *Staats-, Middelburgsche en Goesche Couranten*.

Gedaan ten Raadhuijs van Goes, den 13den Julij 1861.
Burgemeester en Wethouders van Goes,
M. P. BLAAUBEEK.
De Secretaris.
H. C. P. LAAR.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam, dd. 10 Julij 1861, op de Expeditie geregistreerd, is de Heer *Petrus Johannes van der Meer*, Korenwijstoker, te Kethel en Spaland woonachtig, ter zake van verkwisting gesteld onder Curatele.
H. TEN OEVER, *Procureur*.

De bekende en onbekende Crediteuren van de onder het voorrecht van Bredelbeschrijving aanvaardde Nalatenschap van wijlen den heer *Jacques Nepper*, in leven Gepensioneerd Kamerdienaar van Z. M. den Koning, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar op den 7den Januarij 1861 overleden, worden bij deze opgeroepen om op Maandag den 20sten Julij 1861, des namiddags ten een ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris Schmolok in het Noorderinde, n°. 38, te 's Gravenhage, ten einde op te nemen de Rekening en Verantwoording van het beheer, hetwelk de beneficiare Erfgenamen hebben gehad, kunnende van dezelfde Rekening en Verantwoording en de daartoe behoorende bewijsstukken gedurende acht dagen te voren inzage worden genomen ten Kantore van voormelden Notaris.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Donderdag 18 Julij 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	2 1/2	63 7/8	63 15/16	—
Dito dito	3	75 7/8	—	—
Dito dito	4	99	—	—
Handel-maatschappij	—	133 1/4	—	—
SPANJE	1 3/4	42	—	—
Binnenlandsehe nieuwe	3	47 3/8	47 7/16	47
PORTUGAL, oude	3	—	—	—
RUSLAND, oude	5	103	—	—
Nieuwe	5	101 1/4	—	—
Hope	4	76 3/8	—	—
Stieglitz	4	76	—	—
Dito, 5de serie	5	82 3/8	—	—
Dito, 6de serie	5	95	95 1/8	95
Leening 1860	4 1/2	89 3/4	—	—
OOSTENRIJK, Metaalfek	5	47	47 1/4	47
Dito	2 1/2	24 3/4	—	—
Zilveren	5	69 3/4	69 7/8	—
Nationaal	5	55 1/4	55 7/8	55 1/4

LONDEN, Consols	90	ANTWERPEN, Metaalfek	57 7/8
Spanje	—	Spanje	—
PARIS, Dr. rente	67.75	WARREN, Metaalfek	69.00
Spanje	49 1/8	Wissel Londen	138.25

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van ambtenaren en burgerlijke en militaire gepensioneerden, berustende bij de Weeskamers te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaja*, waarvan de saldo's, als minder dan f 250, bedragende, ingevolge Koninklijk besluit dd. 24 November 1849, n°. 81, door de daarop recht hebbende, onder overlegging van de vereischte bewijzen van erftegt, kunnen worden opgevraagd en ontvangen bij het Ministerie van Kolonien in *Nederland*. — De erfgenen dezer personen, die allen zonder testament overleden zijn, zijn onbekend.

Namen en voornamen der Ouders.	Geboren		Namen en voornamen der Ouders.	Aangekomen in Nederlandsch Indië			Overleden			Zuiver getdelijk bedrag.
	te	den		met het schip	den	als	te	den	als	
WEESKAMER TE BATAVIA.										
Bep. (Arie de)	Vriescheloo	22 Mei 1819	Tonnes Aikes en Aaltje Okkes	Samarang	26 Jan. 1853	soldaat	Batavia	16 Oct. 1859	gepensioneerd militair	f 30.42 1/2
Dragt. (Gerrit van)	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	Onrust	22 Julij 1859	gepensioneerd militair	6.58
Laar. (Louis David)	idem	idem	idem	idem	idem	idem	idem	13 April 1859	hijde marin. boekbinden bij h. vendu-departem. Batavia	35.19
Meijer. (Gerrit)	Amsterdam	13 Mei 1818	onbekend (vondeling)	Delft	22 Nov. 1841	soldaat	Batavia	31 Aug. 1859	gepensioneerd serg.-maj.	25.94
Bar. (Adrien)	Ecaussinnes	29 Julij 1827	Eloy en Eugénie Friarde	Gerardus Jacobus	4 Dec. 1850	idem	Muntok	18 Dec. 1857	voorman bij het mijnwezen in Ned. Indië	37.52
Laar. (Ary Martinus van)	Naaldwijk	3 Oct. 1818	Martinusen Christina de Vrede	Flevo	29 Oct. 1859	idem	Batavia	15 Sept. 1859	gepensioneerd korporaal	7.30
WEESKAMER TE SAMARANG.										
Zweifel. (Georg)	Linstal in Zwitserl.	16 Jan. 1800	Georg en Anna Schiesser	Henriette Clara	16 April 1830	soldaat	Samarang	1 Mei 1859	gepensioneerd soldaat	14.40
Smits (Pierre Joseph)	Hucarn in Belgie	29 Mei 1793	Pierre Joseph en Maria Catharina Jaquin	Rotterdam	8 April 1829	idem	idem	1 Mei 1859	idem	11.82
WEESKAMER TE SOERABAJA.										
Smits. (Willem van der)	"	"	"	"	"	"	Malang	16 Sept. 1858	naas steent-houwen bij den waterstaat	54.61
van der Maelle, ook genaamd van de Maelle, (Theodorus Josephus)	Kortrijk in Belgie	7 Junij 1810	Leon en Barbara Lebon	"	"	naar alle waarschijnlijkheid als soldaat	Soerabaja	1 Jan. 1860	substit. bij de politie te Soerabaja	233.38

PRIJS-COURANT,

opgemaakt en uitgegeven den 15den Julij 1861.

op last van Zijne Excellentie den Heer Minister van Financien, door de beëdigde Makelaars G. A. van der Voort, A. Craandijk, P. J. A. Sande T. J. B. Westerwoudt, P. E. H. Praetorius, J. H. Roelofs, D. Raul Koopman, G. van der Weyden Jr. en L. H. Weetjen, ter voldoening het bepaalde bij art. 23, lit. D, der wet van den 18den Mei 1859 (Staatsblad n°. 36), tot regeling der waarde van de zaken onder n°. 1 van art. dier wet omschreven, behoorende tot nalatenschappen waarvan het regt van successie en van overgang verschuldigd is.

NB. Van de Effecten, achter welke in de kolom van den interest niets ingevuld is, wordt op de memorie van aangeving geen interest gebracht, aan de te goed zijnde dividenden onder de getaxeerde waarde begrepen zijn, uitgezonderd de actien der *Nederlandsche Bank* en de aandelen *Nederlandsche Handelmaatschappij*, waarbij, ofschoon onbepaalde dividenden gevende in den handel *eene rente* berekend wordt

VERSCHILLENDE SOORTEN			VERSCHILLENDE SOORTEN			VERSCHILLENDE SOORTEN		
DER EFFECTEN.	INT. Pct.	WAARDE.	DER EFFECTEN.	INT. Pct.	WAARDE.	DER EFFECTEN.	INT. Pct.	WAARDE.
BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			BINNENLANDSCHE EFFECTEN.			BINNENLANDSCHE EFFECTEN.		
Inschrijving en Certificaten			2) Certific. admin. Amsterdam.	5	81 pCt.	PAUSELIJKE STAAT.		
Werkelijke Schuld	2 1/2	63 1/2 pCt.	2) Oblig., te Lond. neg A°. 1822	5	93 3/4 "	5) Oblig., genegot. te Parijs . .	5	66
Dito en dito	3	75 3/4 "	3) Dito " dito " " 1850	4 1/2	89 3/4 "	11) Certificaten bij J. van Beeck		
Dito en dito	4	98 3/4 "	3) Dito " dito " " 1859	3	60 1/2 "	Vollenhoven, c. s.	5	68
Obligatien, ten laste der Oost-Indische bezittingen.	4	96 3/4 "	3) Dito bij Hope & Co. " 1860	4 1/2	89 3/4 "	SARDINIE.		
Schuldbek. Amort. Syndicaat.	3 1/2	92 1/4 "	2) Inschrijving en certificaten bij Hope & Co., c. s.	4	76 "	3) Obligatien te Londen, 1851.	5	75
STAD AMSTERDAM.			2) Dito en origin. bewijzen van inschrijving van de 2de, 3de, 4de en 5de Leening.	4	75 1/2 "	NAPELS.		
Schuldbekentenissen 1829. . .	5	100 3/4 "	2) Dito endito 5de serie A°. 1854	5	82 1/2 "	12) Cert. van 5 pCt. Geconsol. Schuld, bij Lamaison en Bouver.	5	68
Losrenten 1845 en 1856 . . .	4	99 "	2) Dito 6de serie " 1855	5	95 1/4 "	DENEMARKEN.		
STAD MIDDELBURG.			Aandeelen in de groote maatschappij der Russische spoorwegen à 125 Z. R. off f 236.		f 185 Ex. e.	Obligatien op de Tollen, Kroonen Leen- en Wisselbank. . .	4	94
Obligat. genegotieerd à 3 pCt.	1/2	10 "	2) Russ. spoorweg oblig. 1858 .	4 1/2	74 pCt.	Dito, idem	3 1/2	82
PARTICULIERE			POLEN.			3) Dito, genegot. te Lond. 1825.	3	81
BINNENLANDSCHE NEGOTIATIE.			2) Schatkist-Oblig., Neg. 1841	4	76 "	AMERIKA.		
Actien in de Nederl. Bank (rente 4 pCt. sedert 1°. April 1861).		178 1/2 "	Aandeelen Neg. 1835 à Flor. 500 à 4 pCt.		f 163.00 "	3) Oblig. van de Citizens Bank in Louisiana, A°. 1836 en 1837.	5	86
Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij (rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij 1861).	4 1/2	102 "	OOSTENRIJK.			3) Obligatien van de Bank te Philadelphia bij Rothschild . .		72
Dito, Amsterd. Entrepôt-Dok.			Obligatien op de Weener Bank, genegotieerd bij Goll en Comp.	5	52 1/2 pCt.	Aandeelen van Amerikaansche Fondsen bij Hope & Co., lit. A.		f 880
Aandeelen, Hollands. IJzeren Spoorwegmaatschappij		86 "	Dito, idem idem	4 1/2	45 "	Dito, dito lit. B.		" 940
Leening, dito A°. 1844, 1847 en 1860	4 1/2	100 "	Dito, idem idem	4	42 3/4 "	13) Certificaten ten laste der Vereen. Staten, bij Hope & C.		
Obligatien, Nederlands. Rhijn-Spoorwegmaats. A°. 1838.	4 1/2	104 "	4) Dito, suppl. letter G. . . .	4	42 "	Losbaar na 1867 en 1868 . .	6	82
Assur.-Comp. te Amsterd., Direct. H. van den Broeke en B. J. Momma		350 "	4) Certificaten van originele Weener Stads-Bank-Obligat. bij Goll en Co.	2 1/2	87 "	13) Dito, ten laste van Pensylvania bij idem, Losb. na 1862.	5	74
Nederl. Assur.-Compagnie te Amsterdam, Direct. J. Spengler en H. F. de Waal.		166 "	4) Oblig. Weener Mett. div. dat.	5	46 1/4 "	13) Obligatien, Illinois Centraal Spoorweg-Maatschappij . . .	7	87 3/4
Brand-Maatsch. te Amst., Direct. C. M. P. ten Sande en Jan Jarman		200 "	4) Dito idem idem	4 1/2	40 1/2 "	MEXICO.		
Amsterd. Brand-Assur.-Comp., Direct. Ed. Croese en C. A. Hekman.		222 "	4) Dito idem idem	4	34 "	3) Obligatien, te Londen . . .	3	22 1/4
Amsterd. Brand-Societeit, Direct. L. H. Lankhorst en A. Ravesteyn		137 "	4) Dito idem idem	3	26 "	BRAZILIE.		
Holl. Brand- en Levensverz. Societeit, Dir. J. Zuyderhoff en T. Zuyderhoff Jz.		140 "	4) Dito idem idem	2 1/2	24 "	3) Obligat. genegot. te Londen bij Rothschild 1824, L. st. 100.	5	97 1/2
Amsterd. Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij, Directeur A. C. Bouman. . . .		180 "	4) Dito idem idem	1	9 1/4 "	3) Dito, idem 1821, L. st. 200.	5	97
Brandgevaar-Maats., Dir. J. H. Lugt en H. Salm		130 "	4) Dito rente, betaalb. te Amsterdam in zilver 1842, 1851, 1854	5	69 "	3) Dito, dito bij J. L. Goldsmid 1843, L. st. 100 en 200 . . .	5	96 3/4
Brand-Assurantie-Maats., Direct. J. T. van Bosse		145 "	4) Dito Nationale betaalbaar te Weenen in specie	5	54 3/4 "	3) Dito, dito bij Samuel en Philips 1839, L. st. 100 en 200.	5	96 3/4
Holl. Societ. van Levensv.-Direct. P. Langerhuizen.	4	225 "	Aandeelen in de Oostenrijksche Nationale Bank te Weenen à C. M. fl. 1000.	3	f 636.00	3) Dito, dito bij Rothschild, 1852, 1858 en 1860	4 1/2	86 1/4
BUITENLANDSCHE EFFECTEN.			Dito Neg. 1839, 30 Mill. groot C. M. fl. 250		" 245.00	ECUADOR.		
ENGLAND.			Dito Neg. 1854, 50 Mill. groot C. M. fl. 250, à 4 pCt		" 190.00	3) Obligatien, te Londen 1855.	1	12
Het divid. vervalt.			Dito Neg. 1860, 200 Mill. groot O. W. fl. 500, à 5 pCt		" 365.00	VENEZUELA.		
Actien in de O.-I. Compagnie, Januarij en Julij	219	"	Fransch-Oostenr. spoorw. obl. bij Hope & Co. à frs. 300		" 122.00	3) Obligatien te Londen. . . .	3	18
Dito, in de Bank, April en Oct. Gereduceerde 3 pCt. Annuïteiten, April en October	89	"	FRANKRIJK.			3) Idem	1 1/2	9 1/2
Geconsolideerde 3 pCt. dito, Januarij en Julij	89 1/2	"	5) Inschrijving en certificaten.	4 1/2	88 1/2 pCt.	NIEUW-GRANADA.		
(Het L. st. te rekenen à f 11.82)			5) Dito en dite.	3	62 3/4 "	3) Oblig. te Londen 6 pCt., thans	4 1/4	14 1/2
RUSLAND.			Certificaten van actien in de Fransche Bank		f 1330.00	3) Uitgestelde Schuld	1	5 3/4
Obligatien bij Hope en Comp. neg. 1798 en 1816	5	103 "	BELGIE.			PERU.		
Dito bij dito 1828 en 1829 . . .	5	101 "	6) Obligatien, Negotiatie 1838.	3	77 pCt.	3) Obligatien, geneg. te Londen	4 1/2	92 1/2
1) Inschrijving op het Grootb. in assignaten.	6	57 "	6) Dito. . . . . 1836.	4	98 "	WISSELKOERSEN te Amsterdam.		
1) Certificaten van dito, diverse admin. kantoren te Amsterd.	6	57 "	5) Inschrijving en certificaten.	2 1/2	54 1/4 "	Parijs . . Kort f 56.50	per 40 Kr. van 3 tra	
2) Inschrijvingen en certific. in zilver.	6	98 "	5) Obligatien	4 1/2	94 "	Hamburg " 35.31	" 40 Mark banco.	
2) Idem 3de en 4de serie A°. 1831 en 1833.	5	81 3/4 "	PRUISSEN.			Weenen . 6/w. 82.75	" Fl. 100 Oostenr.	
2) Certificaten, administratie Hamburg A°. 1820.	5	82 "	7) Obligatien Neg. 1850, 1851, 1854 en 1856.	4 1/2	99 1/2 "	Lissabon. 3/m. 41.25	" 40 Crusados.	
			7) Idem 1859.	5	105 "	Napels. . 2/m. 77.00	" 40 Duc. direg of	
			Aandeelen A°. 1854 à Th. 100 Intr. à 3 3/4 pCt., lesbaar met premie		f 225.00	Londen . Kort 11.95	" L. st.	
			7) Idem in de Pruisische Bank.	4 1/4	118 pCt.	St. Peter. 3/m. 1.62 1/2	" 1 Zilveren Roel	
			SPANJE.			Madrid . 3/m. 2.37	" Piast. van 20 Réal	
			8) Oblig. A°. 1841, te Londen.	8	49 3/4 "	1. De Roebel. . . . . te rekenen à f		
			9) Oblig. Binnenl. Schuld . . .	8	47 "	2. De Roebel. . . . . " " "		
			9) Oblig. Buitenl. uitgestelde Schuld 8 pCt. thans	1 3/4	41 3/4 "	3. Het L. st. . . . . " " "		
			9) Oblig. Amort. Schuld, 2de kl.		16 1/2 "	4. De Weener Gulden " " "		
			PORTUGAL.			5. De Franc. . . . . " " "		
			3) Oblig. A°. 1853, 100 L. st.	3	46 3/4 "	6. De Franc. . . . . " " "		
			3) Dito. . . . . 1856, 1857, en 1859, 100 L. st.	3	46 1/2 "	7. De Thaler . . . . . " " "		
			3) Dito, uitgest. Schuld (1863 8 pCt.)		39 "	8. De 85 L. st. . . . . " " "		
			10) Dito Binnenl. Schuld . . .	3	44 "	9. Real de Vellon. . . . . " " "		

a) Onder den koop prijs begrepen 15 achterstallige coupons. b) Idem 2 coupons. c) Idem 3 coupons. d) Idem 16 coupons.
VERBETERING. In de Prijs-courant van 1 en 8 Julij jl., staat: "Aandeelen in de Nederlandsche Handelmaatschappij, rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij 1860," lees: "rente 4 1/2 pCt. sedert 1 Julij 1861." In die van 8 Julij jl. staat voorts achter de waarde dezer Aandeelen abusievelijk:

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, den 19den Julij 1861.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen hervat over de artt. 114 en 115 der wet op de nationale militie en over de daarop door den heer de Bieberstein voorgestelde amendementen. Zoowel de artikelen van het wets-ontwerp als de voorgestelde amendementen zijn in de *Staats-courant* van gisteren opgegeven.

De heer de Bieberstein verdedigde zijne voorstellen nader en toonde aan hoe deze waren in het belang van dengeen in wiens plaats de nommerverwisselaar treedt, van den nommerverwisselaar zelve en van den Staat.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide zich met de voorgedragen amendementen niet te kunnen vereenigen. Voor de hier bedoelde verantwoordelijkheid was gesteld vier maanden, veel langer dan nu plaats had, maar dit geschiedde juist om het beginsel der wet nopens de *wegwijzing der tijdelijke vrijstellingen*. Bij dat stelsel zou het tijdperk van de dagen gelijk de heer de Bieberstein wilde, om te beslissen of de nommerverwisselaar, voor welken deze eene uitzondering op dit punt verlangde, al dan niet voor de dienst geschikt was, te kort zijn. De reden moest er een langer tijdvak zijn ter rigtige beoordeeling voor eene definitieve vrijstelling of inlijving. Het door den voorsteller gezochte verband in de artt. 114 en 115 berustte op eene dwaling, daar bij het laatste een ander geval dan bij art. 114 bedoeld werd.

De nu in art. 114 gestelde termijn kon te kort of te lang wezen; dit kon onderzocht worden, maar die, welken de heer de Bieberstein voorloeg, was te kort. Ook kon hij zich niet vereenigen met het denkbeeld om nommerverwisselaars en lotelingen niet gelijk te stellen, maar daarin onderscheid te maken.

De heer de Bieberstein betoogde dat de gestelde termijn van vier maanden voor de verantwoordelijkheid veel te lang was: daarom had hij zijn amendement voorgesteld dat hij allezins aanneembaar achtte.

De heer Poortman zeide zich niet met de door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan art. 115 gegeven uitlegging te kunnen vereenigen; desniettemin kon hij de op beide artikelen voorgedragen amendementen niet goedkeuren, zoo om de redenen door den Minister van Binnenlandsche Zaken opgegeven, als om den vorm waarin zij waren gegeven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verduidelijkte zijne zienswijze omtrent de uitlegging van art. 115, vooral in betrekking met de aldaar voorkomende dagteekening van 15 December, en bestreed nader het amendement van de heer de Bieberstein als niet passende in de oeconomie der wet. Wierd het voorstel aangenomen dan zou dit een voorregt voor de lotelingen daarstellen.

De heer Poortman verklaarde alsnog dat de redactie van art. 115 niet uitdrukte wat de Minister van Binnenlandsche Zaken had te kennen gegeven, hetgeen deze laatste niet kon beamen. Willende waarschuwen tegen eene verkeerde interpretatie deed hij zijne bedoeling nog nader uitleggen, en gaf daarbij te kennen dat daarin geen quaestie kon zijn van uitlegging van termijn van verantwoordelijkheid, gelijk men beweerd had, omdat de uitspraak van Gedeputeerde Staten niet uitgesteld kon worden maar onmiddellijk na de keuring plaats had.

Nadat de heer de Bieberstein nog den heer Poortman had beantwoord werd dit amendement in stemming gebragt en met 54 tegen 2 stemmen aangenomen. Art. 114 werd zonder hoofdelijke stemming onveranderd aangenomen.

Het amendement op art. 115 door denzelfden spreker voorgesteld werd verworpen van dat op art. 114 als ingetrokken beschouwd.

De heer van Heukelom sprak over art. 115, en meende dat, na de uitlegging van art. 115 gegeven, de eerste alinea moest veranderd worden. De Minister van Binnenlandsche Zaken niet kon toegeven. De amendementen der artt. 116 en 117 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Bij de algemeene beraadslaging over hoofdstuk XI, *Van de dienst, het verloop en het ontslag der bij de militie ingelijfd*, sprak de heer Duymaer van Twist over de artt. 118 en 119, luidende:

„Art. 118. De afgeleverde voor de militie te land bestemde manschappen worden, volgens de door Ons te geven voorschriften, bij de corporpen van het leger ingelijfd.”

„Art. 119. De bij de militie te land ingelijfd dienenden te gelijk met en op dezelfde wijze als de vrijwilligers bij het leger.

„De lotelingen mogen echter niet, dan met hunne toestemming, naar de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gezonden worden.”

In daarin voorkomende bepalingen bragt hij in verband met die van art. 189 der Grondwet. In dit laatste werd eerst gehandeld over de militie; daaromtrent was reeds bij art. 1 der wet beslist. Art. 189 der Grondwet wilde tevens, dat de inrigting der militie bij de wet zou worden geregeld. Dit nu werd door de artt. 118 en 119 niet gedaan, en de wet streekte dus in dit opzigt tegen de voorschriften der Grondwet in.

Tegen de inlijving der militie bij het staand leger had hij op zich zelve geen bezwaar, want de Grondwet verbood die vereeniging niet, terwijl de wet op dit punt vrij was. Die vereeniging achtte hij om meer dan eene reden noodig en nuttig; maar onder de voorwaarde, dat daardoor niet werd te kort gedaan aan de bepaling der Grondwet, dat de wet de inlijving en de wijze van dienen der militie moest regelen. Zoodanige bepalingen en onder anderen moeten bevatten de bepalingen omtrent de sterkte van het leger; het aantal der officieren en verdere manschappen; de verhouding onder de verschillende wapencorpsen, de indeeling van elk wapen, in verband met het aantal officieren. Al die punten moesten volgens de Grondwet bij de wet geregeld worden, en dit werd niet in art. 189 gedaan.

De wijze van regelen, gelijk hij voorstond, was belangloos; want de miliciens, te weten in betrekking tot den korteren of langeren diensttijd voor eenig wapen, waarbij zij nu alleen volgens de door de wet gegeven voorschriften, zouden ingelijfd worden. Voor zoodanige inlijving naar reglementen had men nu evenmin vrijheid bij de vereeniging van militie en staand leger, als wanneer men beide afgescheiden hield. Even nuttig achtte hij eene legerorganisatie bij de wet, en betreurde dat de tegenwoordige Minister van Oorlog zich daartegen had

verklaard; aangezien dit belangrijk onderwerp nu telken jare van de begroting werd afhankelijk gesteld. Dit zou later moeilijkheden opleveren, vooral bij minder gunstigen finantielen toestand. De quaestie eener legerorganisatie bij de wet was echter afgescheiden van die, welke hij nu behandelde. Vereeniging van beide deelen des legers mogt niet doen overschrijden de grondwettige bepaling der regeling bij de wet.

De heer van Bosse ondersteunde de denkeelden van den vorigen spreker, en wees op den inhoud van art. 189, het voorschrift bevattende van regeling bij de wet, dat volmaakt met andere overeenstemde, onder anderen met de artt. 58, 59 en andere, zijnde de daarbij opgegeven onderwerpen evenzeer door de wet geregeld.

De heer Heemskerk Azn. behandelde mede den inhoud van dit hoofdstuk. Omtrent de door de beide eersten geopperde quaestie nopens de regeling der inrigting van de militie bij de wet, herinnerde hij dat eene soortgelijke bepaling als in de tegenwoordige Grondwet in de Grondwet van 1815 voorkwam, doch daaraan niet was voldaan om redenen die hij opgaf, weshalve hij tot eene andere conclusie dan de heeren Duymaer van Twist en van Bosse hieromtrent komen moest. Hij wees er vervolgens op dat er eene leemte in dit hoofdstuk bestond met betrekking tot hen die vóór den tijd hunner inlijving vrijwillig dienst hadden genomen, een punt dat regeling behoefde. Verder betreurde hij het dat in dit wets-ontwerp niet genoegzaam was gelet op de belangen van buitenlands zeevarenden, hetgeen hij wel noodig had geoordeeld ten voordeele van handel en zeevaart; vooral had hij in dit opzigt bezwaar tegen art. 123.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide niet te willen spreken over de legerorganisatie bij de wet, dit liet hij over aan den Minister van Oorlog. Alleen wilde hij zich bepalen tot beantwoording van het grondwettig bezwaar. Dit kon hij kortelijk doen na hetgeen in de algemeene beraadslagingen deswege was te kennen gegeven. Hij gaf toe, dat de wetgever volkomen vrij was de zaak te regelen gelijk hij wilde. Omtrent de wijze van dergelijke regeling had de heer Duymaer van Twist eenige punten opgegeven, die in eene wet konden gesteld worden. Maar evenzeer kon de zaak op andere wijze geregeld worden. Wilde men de Grondwet letterlijk opvatten dan ging die spreker zijns inziens te ver, en moest eene organisatie bij de wet van militie en staand leger vereenigd niet toestaan. In die vereeniging bewilligende, kon hetzelfde geschieden omtrent de regeling der militie als omtrent die van het staand leger. De wet bevatte dienaangaande voldoende regelen. De door den heer van Bosse aangehaalde voorbeelden konden in dit opzigt niet gelden daar elk onderwerp naar deszelfs aard geregeld moest worden. De bedenkingen van den heer Heemskerk Azn. lichtte hij kortelijk toe.

De Minister van Oorlog zeide omtrent de quaestie der legerorganisatie bij de wet nog steeds dezelfde gevoelens als vroeger te zijn toegedaan. Niet onverschillig was hij er voor om nog eenigen tijd in staat gesteld te worden iets ten nutte van het leger te doen: maar nimmer zou hij er toe kunnen komen om die zaak bij de wet te regelen. Was de meerderheid der leden voor zoodanige regeling gestemd, dan achtte hij het wenschelijk dat diezelfde stemming nog thans uitkwam. Hoe leed het hem ook zou doen, zou hij dan liever zijne taak opgeven.

De heer van der Linden trad in de grondwettige quaestie terug. De inrigting van de militie moest bij de wet geregeld worden, van dergelijke regeling was in de wet geen sprake. Zoolang die buiten de wet bleef overschreed men de Grondwet. De Grondwet was gebiedend op dit punt. In plaats van te behouden wat men had, keerde men de zaak om, deelde de militie in het leger in, en argumenteerde daaruit dat geene legerorganisatie noodig was. Tusschen de bepalingen der Grondwet betreffende de militie en art. 118 van het wets-ontwerp was haarblijkelijk strijd. Nu zou bij besluit geregeld worden en niet bij de wet. Vroeger was men het eens geweest dat militie niet in het leger mogt opgelost worden: de bepalingen eener vroegere Grondwet waren daaromtrent niet anders uitgelegd dan men bij de tegenwoordige behoorde te doen.

De heer Duymaer van Twist beantwoordde den Minister van Binnenlandsche Zaken en toonde aan dat de wet niets regelde, dat alleen op reglementen werd gewezen, hetgeen de Grondwet bepaaldelijk verbood. Kon geene organisatie bij de wet in het stelsel der Regering plaats hebben, dan behoorde men van de inlijving der militie af te zien totdat eerst de Grondwet was veranderd. Hij voor zich had tegen die inlijving geen bezwaar, maar moest op de regeling der militie bij de wet blijven aandringen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken deed uitkomen een aantal artikelen waarin van de regeling en de inrigting der militie sprake was. Dit erkenden dan ook een aantal leden in tegenspraak van anderen.

De heer van der Linden zeide niet te kunnen toegeven dat de aangehaalde bepalingen niet betroffen de inrigting, maar alleen de sterkte en de samenstelling der militie.

De algemeene beraadslagingen liepen daarmede ten einde.

De heer Heemskerk Az. stelde voor om achter art. 118 te voegen de volgende doorloopende zinsnede:

„Voor zooveel zij niet vóór den tijd waarop dit zou moeten geschieden bij de zeemagt, als vrijwilligers bij het leger hier te lande, of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen, in dienst zijn getreden en zich nog daarin bevinden.”

Dit amendement strekte tot tegemoetkoming aan het door hem bij de algemeene beraadslaging geopperde bezwaar, dat door den Minister van Binnenlandsche Zaken niet voldoende was opgelost, wiliende hij daarmede voorkomen de moeilijkheden welke ontstaan zouden bij de onmogelijkheid van opkomst van den vrijwilliger op het tijdstip waarop dit zou moeten geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zeide de strekking van het amendement niet te vatten. Hier was geen sprake van vrijstellingen maar van inlijving. Degenen welke de heer Heemskerk Az. bedoelde, waren reeds vermeld in art. 12.

De heer Heemskerk Az. gaf ten antwoord dat in art. 12 een ander geval voorkwam dan hij op het oog had, en dus zijn bezwaar bleef bestaan.

De heer van der Linden zeide dat de Regering volgens dit artikel de bevoegdheid kan hebben miliciens, geen Limburgers zijnde, bij het Limburgsch contingent in te lijven, alsmede om op willekeurige wijze miliciens bij de corpsen in te lijven.

De heer van Lidth de Jauwe kwam mede op tegen het gemis van wettelijke bepalingen betreffende de inrigting der militie. Deze moest niet afhankelijk zijn van reglementaire bepalingen, hetgeen tot willekeur kon leiden. De wet moest grondslagen van regeling inhouden, in het belang

van de samenstelling van het leger en van de lotelingen ~~zelve~~, vooral omtrent de wijze van hunne indeeling bij de corpsen. Ook had in de wet een voorschrift moeten staan tot aanmoediging van het vrijwillig dienst nemen bij de militia. Mogt de Regering hieraan niet voldoen, dan zou hij een amendement moeten voorstellen.

De Minister van Oorlog antwoordde dat hij het Limburgsch contingent niet dan hoede anderen dan Limburgers wierden geplaatst. Bepalingen in de wet op te nemen nopens de indeeling der manschappen bij de corpsen was onmogelijk: doch hij kon de verzekering geven, dat de miliciens zoo veel mogelijk bij het corps hunner keuze dienden, vooral wanneer zij daartoe de geschiktheid hadden. Ondoenlijk oordeelde hij het bijzonderheden, gelijk men hier op het oog had, in de wet op te nemen.

De heer van Lidth de Jeude verklaarde niet van zienswijze te kunnen veranderen en te blijven bij zijn denkbeeld dat de wet bepalingen moest inhouden ter voorkoming van het plegen van willekeur. Omtrent de vrijwilligers had hij geen antwoord bekomen, en daarop meende hij alsnog te moeten aandringen.

De Minister van Oorlog antwoordde dat een vrijwilliger niet gedwongen wierd bij eenig corps te dienen; was hij voor een bepaald wapen ongeschikt, dan kon de belanghebbende zich terugtrekken of zich voor een ander corps aanmelden.

De heer van Lidth de Jeude stelde daarop voor om bij art. 118 eene nieuwe alinea te voegen, aldus luidende:

„Vrijwilligers bij de militia worden, voor zoover zij daartoe geschikt bevonden zijn, en er gelegenheid toe bestaat, ingelijfd bij het corps hunner keuze.”

De Minister van Binnenlandsche Zaken vroeg of eene bijzonderheid, gelijk de hier bedoelde, in de wet gesteld kon worden. Het amendement gaf zoo weinig waarborgen aan den milicien, dat men op die wijze al weinig vrijwilligers zou bekomen.

De heer van Lidth de Jeude zeide te meenen dat in de wet eene bepaling moest voorkomen in den geest zoo als de Minister van Oorlog had opgegeven. De tegen zijn amendement ingebrachte bedenkingen versterkten hem in zijn gevoelen omtrent de wenschelijkheid der opname daarvan in de wet.

De beraadslagingen over art. 118 liepen daarmede ten einde, waarna het eerst in stemming werd gebracht het amendement van den heer Heemskerk Azn., dat met 50 tegen 9 stemmen werd verworpen.

Daarna kwam in stemming het amendement van den heer van Lidth de Jeude, dat met 81 tegen 28 stemmen werd aangenomen.

Vervolgens werd het aldus gewijzigde artikel met 33 tegen 26 stemmen aangenomen.

De heer Storm van 's Gravesande stelde voor om na de eerste alinea van art. 119 te stellen de volgende: „Voor zooveel er bij het Limburgsch bondscontingent militia wordt ingedeeld, zullen daartoe alleen manschappen worden genomen, afkomstig uit dat gedeelte van het hertogdom Limburg, waarop verplichtingen jegens het Duitsche Verbond rusten.”

De heer Mackay stelde voor om, ten einde de lotelingen en vrijwilligers bij de militia gerust te stellen dat zij niet naar de Oost-gezonden zouden worden, bij het artikel in de 2de alinea achter het woord *lotelingen* te voegen en de *vrijwilligers bij de militia te land*.

De Minister van Oorlog zeide geen bezwaar te maken om beide amendementen over te nemen: het waren maatregelen die met de billijkheid strookten overeenkomstig de steeds gevolgde wijze van handelen.

Na eene korte woordenwisseling tusschen de heeren de Bießerstein, Storm van 's Gravesande, Dullert en den Minister van Oorlog werd het gewijzigde artikel met 84 tegen 24 stemmen aangenomen.

Art. 120 werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De heer van der Linden stelde voor om de behandeling van art. 121 luidende:

„Behalve de ligting, die voor het eerst dient, kan steeds een vijfde van het geheele bedrag der vijf ligtingen van de militia te land onder de wapenen worden gehouden of geroepen.

Dat vijfde wordt zamengesteld uit de manschappen:

1°. die krachtens art. 165 zonder loting zijn ingelijfd en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

2°. die krachtens de artt. 171 en 173 zijn in dienst gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt, voor zooverre omtrent hen is beslist, dat zij gedurende twee of vijf jaren onder de wapenen zullen worden gehouden;

3°. die krachtens art. 177 in dienst zijn gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt,

4°. die, na hun eerste dienstjaar te hebben volbragt, verlangen onder de wapenen te blijven of te worden geroepen.”

uit te stellen tot na de behandeling van de artikelen waarnaar daarin verwezen werd. De heer Dullert wilde ook hetzelfde besloten hebben omtrent art. 122, waarin naar art. 121 verwezen werd. Die motie in hoofdelijke omvraag gebragt werd met 48 tegen 10 stemmen aangenomen, waardoor die artikelen na art. 177 zullen behandeld worden.

Daarna werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd art. 123.

De Minister van Binnenlandsche Zaken veranderde art. 124, luidende:

„Aan de bij de militia te land ingelijfden, die verlangen na volbragten oefeningstijd minstens voor zes maanden onder de wapenen te blijven of te komen, zonder zich als vrijwilliger te verbinden, wordt zulks vergund.

Een minderjarige behoeft daartoe de toestemming van zijn vader of voogd niet.”

in dien zin dat de laatste zinsnede zou vervallen; met welk denkbeeld de Kamer zich vereenigde.

Op art. 125, luidende:

Aan de geestelijken en bedienaren van de godsdienst bij de erkende kerkgenootschappen en aan de studenten in de godgeleerdheid, die

daartoe aan erkende inrigtingen van onderwijs worden opgeleid, door Ons, op hunne aanvraag, telkens voor een jaar, ontheffing van werkelijke dienst verleend.

Ook in andere bijzondere gevallen kan door Ons aan de overige militia-ingelijfden, ~~ontheffing van de werkelijke dienst worden verleend~~.

Wordt de ontheffing niet op nieuw verleend en heeft de ingelijfde niet, krachtens art. 120, zijn eersten oefeningstijd volbragt, dan daartoe alsnog verplicht.

werden twee amendementen voorgesteld: één door den heer Bosse: strekkende om aan het slot van het artikel een nieuw veegen van dezen inhoud:

„Indien, krachtens art. 48, ten gevolge der ontheffing, een ingelijfde van dengene, aan wien zij verleend was, bij de militia was ingelijfd, dan wordt die broeder uit de militia ontslagen, zoodra de ontheffing niet wordt vernieuwd.”

het tweede van den heer Wybenga, dienende om achter het artikel te plaatsen de woorden: „aan hulp-onderwijzers op bare of bijzondere scholen werkzaam en aan de kweekelingen op de kweekscholen voor het lager onderwijs.”

De heer van Bosse toonde aan dat zijn amendement in verband met het in art. 48 aangenomen beginsel. Hij geloofde dat de billijkheid medebragt zijn voorstel aan te nemen.

De heer Wybenga deed uitkomen dat zijn amendement niet strekte een bepaalden stand te bevoordeelen, maar ter bevordering van lager onderwijs. Niettegenstaande de regeling van dit onderwijs de daaraan ten koste gelegde groote sommen was er bepaalde behoefte aan voldoende personeel. Men moest dus in dat gebrek voorzien, en belemmeringen voor opleiding van onderwijzers wegnemen. Zulke belemmeringen hield de dienstplichtigheid in, en deze behoorde men dien weg te nemen ten voordeele van een groot Volksbelang. Hij zei dat de Minister van Oorlog dat amendement niet geheel verwerpt, en dit te meer omdat de aanwijzing van het aantal onderwijzers weinig invloed op andere miliciens zou uitoefenen, hetgeen hij met historische opgaven trachtte te bewijzen. Hij wees vervolgens voorbeeld van Frankrijk waar in de wet op het lager onderwijs een soortgelijke bepaling voorkwam als welke hij in de wet wenschelijk genomen te zien.

De heer van der Veen ondersteunde ten sterkste het amendement van den heer Wybenga. Veel werd er van den hulp-onderwijzer gesproken; deze moest voor zijn vak veel arbeiden; dienstplichtig gezet zou hem daartoe weinig tijd en gelegenheid overblijven, en daardoor weder strekken ten nadeele van het onderwijs en tot ongelegenheid den hoofdonderwijzer. Persoonlijke belangen had hij niet op het spel, maar wel die van de zaak, weshalve hij zich voor het amendement verklaarde.

De heer Dullert stelde een ander amendement voor op de tweede alinea. Liever wilde hij de geheele alinea laten vervallen, maar wegens de Regering tegen die weglating in de Memorie van Beantwoording opperde bedenkingen, wenschte hij ter voorkoming van misbruik die zinsnede gevoegd te hebben de volgende woorden: „van de ontheffing wordt telkens mededeeling gedaan in de *Staats-courant* en in de gaven van de redenen die daartoe geleid hebben.”

De Minister van Binnenlandsche Zaken behandelde de drie voorgestelde amendementen. Met betrekking tot dat van den heer van der Veen merkte hij op welke denkbeelden in de wet voorkwamen omtrent geestelijken en de bedienaars der godsdienst en hunne vrijstelling in verband met die hunner broeders. Die bepalingen kwamen hem doende voor, zoodat geene andere hem noodig schenen. Uitsluitend voor bedienaars der godsdienst voorregten in de wet opgenomen, voor geene andere standen. Wilde men aan de onderwijzers hetzelfde toestaan, gelijk de heer Wybenga bedoelde, dan kon men ook opnoemen, die evenzeer in aanmerking zouden kunnen komen. Om hij niet in, waarom men een voorregt aan eene bijzondere soort kweekelingen zou schenken. Het amendement van dien heer hem alzo onaanneemelijk voor. Aangaande het amendement van den heer Dullert zeide hij de beslissing aan de Vergadering over te laten.

De heer Wybenga verklaarde daarop zijn amendement in dien wijzen dat de bepaling omtrent de kweekelingen zou vervallen.

De heer van Bosse verdedigde nader zijn voorstel en betoonde billijkheid daarvan. De heer Idzerda ondersteunde het amendement van den heer Wybenga, en zeide te gelooven dat dit krachtig medewerken om den lust in den onderwijzersstand te doen toenemen. Hij wilde, bij het vooruitzicht op een genoegzaam personeel onder in het vervolg, het voorschrift facultatief gesteld hebben, en in reden stelde hij voor de 2de alinea aldus te lezen:

„Aan hulp-onderwijzers op openbare of bijzondere scholen en in andere bijzondere gevallen kan door Ons” enz. (gelijk het ontwerp).

De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde zich ook niet te kunnen vereenigen, waarna de heer Wybenga den Minister van Binnenlandsche Zaken geopperde bezwaren wederlegde.

Het amendement van den heer Wybenga werd daarop met 46 tegen 10 stemmen verworpen.

Het amendement van den heer Idzerda werd met 50 tegen 5 stemmen verworpen.

Het amendement van den heer Dullert werd met 48 tegen 6 stemmen aangenomen.

Het amendement van den heer van Bosse werd met 45 tegen 10 stemmen aangenomen, waarna het gewijzigde artikel zonder stemming werd goedgekeurd.

De beraadslaging zal op morgen worden voortgezet.